

משוואה	רש"י
ננסה להסביר עם מספר משוואות ¹ , ומעט מלל, ובצמוד לדברי רש"י, כאשר יש לנו בסה"כ נעלם 1 בלבד	נצוטט את רש"י וננסה להסביר בעז"ה רש"י מסכת פסחים דף קט עמוד ב ד"ה: "אמה על אמה"
$1^2 \times \text{אמה} = 3 \times \text{אמות} = 40 \text{ סאה}$ $? = \text{רבע לוג}$	"אמה על אמה ברום שלש אמות" – מחזיקין ארבעים סאה,
$3 \times \text{אמות} = 6 \times \text{טפחים} = 18 \times \text{טפחים} = 4 \times \text{אצבעות}$ $72 = \text{אצבעות}$	חלקהו תחלה כולו ברומו שלש אמות, יש בהן שמונה עשר טפחים,
$\frac{72 \text{ אצבעות}}{16} = 4.5 \text{ אצבעות}$	חלקם לששה עשר חלקים,
$4.5 \text{ אצבעות} = 1 \text{ טפח} + \text{חצי אצבע}$	ותמצא לכל חלק וחלק טפח וחצי אצבע,
$2.5 \text{ סאה} = \frac{\left(\frac{1}{16}\right)}{40 \text{ סאה}}$	ומחזיק אחד מששה עשר בארבעים סאה כמה הן שני סאין וחצי סאה,
$1 \text{ טפח} + \text{חצי אצבע} = 4 \times \text{חצי אצבעות} = 5$ $22.5 = \text{חומשי אצבע}$	טפח וחצי אצבע, כמה חומשי אצבעות הן – עשרים ושנים וחצי חומש, כי הטפח עשרים חומשים, חצי אצבע שני חומשין וחצי,
$\frac{22.5 \text{ חומשי אצבע}}{5} = 4.5 \text{ חומשי אצבע}$	חלוק עשרים ושנים חומשים וחצי לחמשה חלקים – תמצא בכל חלק ארבעה חומשין וחצי,
$0.5 \text{ סאה} = \frac{2.5 \text{ סאה}}{5}$	חלוק שני סאין וחצי סאה לחמשה חלקים תמצא בכל חלק חצי סאה,
(מתבקש..) $4.5 \text{ חומשי אצבע} = 0.5 \text{ סאה}$ וכן הלאה, [וכן הלאה כי עדיין זה נשאר על 1^2 אמה, כרגע טיפלנו רק בגובה]	נמצא דארבעה חומשין וחצי חומש מחזיק חצי סאה, ועוד ארבעה חומשין וחצי חומש מחזיק חצי סאה, [ועוד ארבעה חומשין וחצי חומש מחזיק חצי סאה],
$13.5 \text{ חומשי אצבע} = (3 \times 4.5 \text{ חומשי אצבע})$ $1^2 \times \text{אמה} = \text{סאה וחצי}$	נמצא כל אמה על אמה ברום שלשה עשר חומשין וחצי חומש, מחזיק סאה וחצי סאה,
$1.5 \text{ סאה} = 6 \times \text{קב} = 9 \text{ קב}$	חשוב סאה וחצי סאה ללוגין, תמצא שלשים וששה לוגין, כיצד, סאה וחצי סאה תשעה קבין, ששה קבים לסאה,
$9 \text{ קב} = 4 \times \text{לוגין} = 36 \text{ לוג}$	והקב ארבעה לוגין, הרי שלשים וששה לוגין בבלי
$36 \text{ לוגין} = 13.5 \times \text{חומשי אצבע} = 1^2 \times \text{אמה}$	אמה על אמה ברום שלשה עשר חומשים וחצי חומש,
$1^2 \times \text{אמה} = 6^2 \times \text{טפחים} = 36 \times \text{טפחים}$	חלוק הכלי באורך ורוחב לטפחים, תמצא האמה על אמה שלשים וששה טפחים בטפח על טפח, שהאמה ששה טפחים, וכשתחלקנו לאורכו ברצועות שהן רחבות טפח תמצא בו שש רצועות, כל אחת ואחת רחבה טפח וארכה ששה, חלוק כל רצועה לארכה לשש, תמצא בשש רצועות שלשים וששה טפחים, בטפח על טפח,
$36 \text{ טפחים} = 36 \text{ לוגין}$	ומחזיק שלשים וששה לוגין,
$1^2 \text{ טפח} = 13.5 \times \text{חומשי אצבע} = 1 \text{ לוג}$	נמצא בלי שהוא טפח על טפח ברום שלשה עשר חומשים וחצי חומש, מחזיק לוג,
$2^2 \text{ אצבעות} = \frac{1^2 \text{ טפח} = 4^2 \text{ אצבעות}}{4}$	וטפח ארבע אצבעות, חלוק ארבע אצבעות על ארבע אצבעות שתי וערב לארבעה, נמצא כל רביעית, אצבעים על אצבעים,
$2^2 \text{ אצבעות} = \frac{1 \text{ לוג}}{4}$	נמצא כל אצבעים על אצבעים ברום שלושה עשר חומשים וחצי חומש, מחזיק רביעית הלוג,
$\frac{13.5 \text{ חומשי אצבע}}{5} = 2.5 \text{ אצבעות} (= 12.5 \text{ חומשי אצבע}) + 1 \text{ חומש אצבע}$	חשוב שלושה עשר חומשים וחצי, ותמצא בהן אצבעים וחצי אצבע וחומש אצבע"

¹ נערך בידי יעקב ליפשיץ, אשמח לכל הערה: yakovlifshitz@gmail.com